

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 87/14
Люксембург, 19 юни 2014 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-268/13
Elena Petru/Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Sibiu и Casa
Națională de Asigurări de Sănătate

Според генералния адвокат P. Cruz Villalón държавата членка е длъжна да разреши предоставянето на медицинска услуга в друга държава от Съюза, когато невъзможността тази услуга да бъде извършена на нейна територия се дължи на конкретен и временен недостиг в болничните ѝ заведения

Генералният адвокат обаче счита, че когато става въпрос за структурен проблем, държавата членка не е длъжна да даде разрешение за предоставянето на тази услуга в друга държава, освен в случаите, когато това разрешение не би застрашило стабилността на осигурителната ѝ система

Съгласно правото на Съюза¹ работникът може да получи разрешение да отиде в друга държава членка с цел подходящо за състоянието му лечение. По този начин той може да получи в тази държава членка необходимите му услуги, така както ако беше осигурен по нейната осигурителна схема, и да бъде обезщетен от държавата по местопребиваването за направените разходи. Последната държава членка не може да откаже посоченото разрешение, когато лечението, от което се нуждае работникът, е сред покриваните от нейното законодателство здравни услуги и когато на нейна територия същият не може да получи това лечение своевременно предвид здравословното си състояние и вероятното развитие на болестта.

Г-жа Petru, румънска гражданка, страда от тежко заболяване и поради влошаване на същото постъпва в специализирано лечебно заведение в Тимишоара (Румъния), където се установява, че състоянието ѝ е толкова тежко, че тя трябва да бъде оперирана по спешност. По време на престоя си в посоченото лечебно заведение, г-жа Petru установява, че същото не разполага с медицински материали от първа необходимост и е препълнено, поради което, предвид и сложността на хирургическата интервенция, на която трябва да се подложи, подава искане за разрешение да бъде оперирана в Германия.

Въпреки че искането ѝ е отхвърлено, г-жа Petru решава да се оперира в Германия. Общата стойност на интервенцията възлиза на 18 000 EUR — сума, която г-жа Petru иска да ѝ бъде възстановена от румънските власти.

Tribunalul Sibiu, който разглежда делото, иска от Съда да се произнесе по това дали повсеместната липса в държавата по местопребиваване на медицински средства от първа необходимост може да се счита за положение, при което предоставянето на лечението е невъзможно, така че гражданинът на тази държава членка може да упражни правото си да получи разрешение за това лечението му да бъде проведено в друга държава членка за сметка на осигурителната схема на държавата, в която пребивава.

¹ Регламент (ЕИО) № 1408/71 за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, в изменената му и консолидирана редакция съгласно Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 година (ОВ L 28, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 35 и поправка в ОВ L 32, 2008 г., стр. 31). Обстоятелствата по главното производство са настъпили преди влизането в сила на изменението, извършено с Регламент (ЕО) № 592/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година (ОВ L 177, 2008 г., стр. 1).

Действително в тази област вече има практика на Съда, но **за първи път става въпрос за случай, в който необходимостта от получаване на лечение в друга държава членка произтича от недостига на материални средства в държавата по местопребиваване.**

В днес представеното заключение генералният адвокат P. Cruz Villalón разглежда два отделни въпроса: (1) дали недостигът или липсата на материални средства в болнично заведение при определени условия може да се приравни на хипотезата, при която в дадена държава не може своевременно да се предостави медицинска услуга, включена сред заплащаните от осигурителната система на тази държава услуги, и (2) дали същото се отнася и за случаите, когато този недостиг или липса в болничните заведения са системни.

След като припомня, че здравните услуги, включително публичните, имат икономически характер и за тях важи принципът на свободното движение на услуги, генералният адвокат посочва, че макар държавите членки да могат да предвидят издаването на разрешение в случаите, в които тези услуги се предоставят в друга държава членка за сметка на държавата по местопребиваване, те могат да откажат разрешение само когато на тяхна територия може своевременно да бъде предоставено идентично или еднакво ефикасно лечение.

Генералният адвокат обобщава съдебната практика в тази област, като отбелязва, че осигурените по публична здравноосигурителна система пациенти от държава членка имат право да отидат в друга държава от Съюза за сметка на осигурителната система на държавата, в която пребивават, когато могат своевременно да получат идентично или еднакво ефикасно лечение в тази друга държава, но не и в държавата си по местопребиваване. В този случай системата, по която пациентът е осигурен, покрива разходите за лечението му в чужбина. Ако тези условия не са изпълнени, пациентът може да отиде в чужбина, за да получи медицинската услуга, на която има право в държавата, в която е осигурен, но ще може да иска възстановяване на разходи в размер, равняващ се на стойността, предвидена за лечението в посочената държава, а не на стойността на това лечение там, където то е извършено.

Във връзка с първия въпрос генералният адвокат отбелязва, че доколкото правото на Съюза не прави разлика, що се отнася до причините, поради които определено лечение не може да бъде своевременно предоставено, **следва да се приеме, че конкретната липса на материални средства е равнозначна на недостиг на медицински персонал.** Затова според него **държавите членки са задължени да дадат разрешение за това медицинска услуга, включена сред заплащаните от осигурителната им система услуги, да бъде предоставена в друга държава от Съюза, когато конюнктурен недостиг в някое от болничните им заведения прави фактически невъзможно предоставянето на тази услуга.**

За сметка на това, в отговор на втория разглеждан въпрос, генералният адвокат счита, че когато недостигът на материални средства за извършването на съответната здравна услуга е системен, държавата членка не е задължена да даде разрешение за това услуга, включена сред заплащаните от осигурителната ѝ система услуги, да бъде предоставена в друга държава от Съюза, дори ако това означава, че определени здравни услуги не могат да бъдат реално предоставени. Тя ще е длъжна да даде такова разрешение само когато същото не би застрашило стабилността на нейната осигурителна система.

Генералният адвокат посочва в това отношение, че държава членка, в която е налице системен недостиг, **няма да може да поеме финансовите разходи, произтичащи от една масирана здравна емиграция на осигурените по осигурителната ѝ система лица, и изтъква, че едно от ограниченията по отношение на упражняването на свободното предоставяне на услуги в сектора на здравеопазването е именно да не се застрашат нито предоставянето на здравните услуги, нито всички усилия за планиране и рационализация на този жизненоважен сектор в държавата по местопребиваване на пациента.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от прочитането на заключението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106